

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

**V Всеукраїнська науково-практична конференція
(6 грудня 2022 р.)**

м. Полтава 2022

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 5 від 28.11.2022 р.).

Редакційна колегія:

– **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, в. о. ректора Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

– **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

– **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів V Всеукр. наук.-практ. конф., 6 грудня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. 230 с.

До збірника матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ЕЛЕМЕНТИ ОБЛІКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЕТАПУ НАДХОДЖЕННЯ ЗАПАСІВ Павловська Т.С.	77
ОБЛІК ПАЛИВА ЗА СМАРТ-КАРТКАМИ Поліщук А., Ляшков Д., Кулик Ю.....	81
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА Скрипак М.О.....	84
ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ: ХТО МАЄ ЗАПОВНЮВАТИ. ЙОГО ФОРМА ТА ОСОБЛИВОСТІ Ставицька В.О.	86
ПРАВИЛА ІНКОТЕРМС 2020: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСНОВНІ ЗМІНИ Тютюнник С. В., Дугар Т.Є.	89
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ Хоменко А.А.....	93
ПЛАНУВАННЯ АУДИТУ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПЕРЕВІРОК Швед К.Ю., Бережна Д.Ю.....	95
РОЛЬ ТА ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ Шийка В.І.....	99
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	102
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ БІЗНЕС- ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ Безрук Д.І.....	103
ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР Герасименко В. В., Хоменко А. В.....	106
НАПРЯМИ ТА ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ, ВИКОНАННЯ РОБІТ, НАДАННЯ ПОСЛУГ ПІДПРИЄМСТВА Горулько Л. І.....	109
УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Дерягін М.Б., Дараган Д.О.....	112

РОЛЬ ТА ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ

Шийка В.І.,

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Тютюнник С. В., к.е.н., доцент

Важливою складовою в організації та формуванні облікового процесу в банках є затвердження облікової політики банку.

З'ясуємо історію появи поняття «облікова політика», офіційно цей вираз з'явився у 1975 році з Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку МСБО 1 «Розкриття облікової політики», з часом затверджено та узаконено в Україні в процесі реформування бухгалтерського обліку. Важливість цього моменту виникла з введенням національних Положень бухгалтерського обліку, які відповідають вимогам Міжнародних стандартів обліку, після того, як Україна відмовилась від жорстокої державної регламентації фінансової звітності.

У системі міжнародних стандартів та звітності основним поняттям є облікова політика. В Україні для поняття «Облікова політика» відведено окремий закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2]. Ці джерела характеризують облікову політику як сполучення принципів, методів та процедур, які застосовуються банком для складання і подання фінансової звітності. Тому, банк, як і будь який суб'єкт господарювання повинен обрати методи та принципи обліку так, щоб достовірно і правильно оцінити фінансовий стан та забезпечити порівняння фінансових звітів.

Головна мета облікової політики – забезпечити якісною і кількісною обліково-економічною інформацією про основні засади фінансової діяльності, яка застосовується для складання і надання науково обґрунтованої фінансової звітності [3].

Облікову політику затверджує, безпосередньо, керівник банку. Складання облікової політики поділяється на основні чотири етапи: організаційний, підготовчий, методологічний і заключний. Перш ніж, сформулювати облікову політику, потрібно провести роботу для визначення порядку організації та ведення обліку, що повинно відповідати особливостям роботи установи та інтересам її власників.

Розпорядження про облікову політику має бути нормативним документом, що, враховуючи особливості діяльності конкретної мікроекономічної системи, точно визначає принципи, організаційні процедури та методи облікової політики.

Роль облікової політики полягає в задоволенні зацікавленості власників та зовнішніх абонентів у інформації. За теперішніх умов, облікова політика призначена приводити в життя не лише власні призначення обліку та формування звітності, а й забезпечувати інші функції управління - планування,

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

економічного аналізу, контролю, інформаційного забезпечення фінансово-економічної безпеки.

Банк самостійно визначає свою облікову політику, розробляє систему і форми управлінського обліку, внутрішньої звітності і контролю за операціями, визначає права працівників на підписування документів, затверджує правила документообороту і технологію оброблення облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку. Облікова політика повинна базуватись на Законах України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про банки і банківську діяльність», Положенні про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України, Міжнародних стандартах фінансової звітності, чинному законодавстві з питань ведення бухгалтерського обліку та застосування норм податкового законодавства [4].

Правління банку затверджує положення про облікову політику банку. Зміст положення про облікову політику банку доводиться до відома всіх структурних та відокремлених підрозділів банку. Цим документом визначаються та встановлюються основні засади та методичні підходи до побудови та організації бухгалтерського обліку та звітності, єдине тлумачення та розуміння принципів, методів і процедур своєчасного та достовірного відображення банківських операцій.

Основними напрямками використання облікової політики банку є: ведення бухгалтерського обліку; складання та подання достовірної фінансової звітності; організація операційної роботи, документообороту, внутрішнього контролю за здійсненими банківськими операціями; визначення регламенту відносин з питань обліку з підрозділами банку, з установами Національного банку, органами державної влади, а також іншими користувачами облікової інформації.

Основні напрями призначення облікової політики банку: для працівників, які здійснюють облік та складають звітність; для користувачів облікової інформації та звітності з метою розуміння ними принципів, покладених в основу звітів і правильної оцінки діяльності банку; для розробників внутрішніх регламентних документів в частині бухгалтерського обліку і звітності.

Основне призначення облікової політики полягає в: упорядкуванні облікового процесу в кредитній установі; забезпеченні методологічного та методичного відображення майна банку, фінансово-господарських процесів та результатів його діяльності; наданні бухгалтерському обліку планомірності та цілеспрямованості; забезпеченні ефективності обліку [4].

Зазначимо, основні складові облікової політики банку:

1. Опис аналітичних рахунків внутрішнього плану рахунків.
2. Правильність формування документообігу та обробка облікової інформації.
3. Список визначених прав працівників банку на підписання документів.
4. Перелік дій, яким потрібна додаткова увага.

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2022 р.)*

5. Порядок проведення інвентаризації.
6. Порядок бюджетування банку.
7. Політика банку щодо роботи з цінними паперами (як придбаними, так і емітованими).
8. Дії, згідно вивірки та контролю звітності.
9. Порядок реєстрації договорів.
10. Інші документи, необхідні для організації обліку.

Досить важливим принципом фінансового та податкового обліку є принцип нарахування та відповідність доходів та витрат, згідно якого для визначення фінансового результату звітного періоду потрібно порівняти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів. Доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів; При визначення методів оцінки великий вплив на вибір має принцип обачності за яким передбачено застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, відповідно до яких активи, дохід не будуть завищені, а зобов'язання і витрати - не будуть низькі.

Таким чином, облікова політика банку це багаторівнева система обробки даних про господарські процеси банку і створюється згідно до мети та завдань функціонування банку.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 01.11.2022).
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 01.11.2022).
3. Литвин Н.Б. Облік у банках: підручник. К.: «Хай-Тек Прес», 2010 р.
4. Тютюнник С.В. Облікова політика банку: сутність та основні характеристики. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 21 жовтня 2021 р.)* /за ред. Пилипенко К.А. Полтава: ПДАУ, 2021. С. 359-362.